

CZY POLSKA JEST KRAJEM DUŻYCH NIERÓWNOŚCI EKONOMICZNYCH?

Michał Brzeziński

Główne wnioski

Biorąc pod uwagę poziom rozwoju gospodarczego, Polska nie jest krajem rażących nierówności ekonomicznych. Nierówności *dochodowe* są w Polsce wysokie na tle bogatszych krajów UE, ale na tle krajów o podobnym poziomie zamożności oraz przechodzących transformację gospodarczą Polska wypada korzystniej. Od kilku lat nierówności dochodowe nie wykazują tendencji wzrostowej. Są one wysokie głównie z powodu silnego zróżnicowania *płac* będącego efektem wysokiej premii z tytułu wyższego wykształcenia oraz w wyniku segmentacji rynku pracy, zwłaszcza wysokiego udziału nietypowych form zatrudnienia. Polski system podatkowy ogranicza nierówności dochodowe w niewielkim stopniu. Redukują je natomiast świadczenia społeczne i płaca minimalna. Do wzrostu nierówności prowadzić mogą jednak te świadczenia, które skłaniają do rezygnacji z pracy. Nierówności *majątkowe* w Polsce są niskie na tle innych krajów UE, co wynika z tego, że różnice w dochodach nie zdążyły się jeszcze skumulować. Polskę cechują też umiarkowane nierówności szans.

Fakty i liczby

- **3,9** raza wyższy jest w Polsce dochód netto rodziny o wysokich dochodach (*wyższych od dochodu 90% rodzin*) od dochodu rodziny o niskich dochodach (*niższych od dochodu 90% procent rodzin*).
To średnia unijna.
- **4,7** raza wyższa jest przeciętna płaca godzinowa pracownika zarabiającego dużo (*więcej niż 90% zatrudnionych*) niż płaca pracownika zarabiającego mało (*mniej niż 90% zatrudnionych*).
To więcej niż w innych krajach UE.
- **11%** nierówności dochodowych w Polsce wynika z nierówności szans, czyli czynników niezależnych od jednostek, takich jak wykształcenie rodziców, płeć.
To więcej niż w np. Niemczech, lecz znacznie mniej niż w Bułgarii lub Rumunii.

Nierówności ekonomiczne w Polsce na tle Unii Europejskiej (2014 r.)

	Miernik nierówności			
	Dochodów brutto	Dochodów netto	Płac brutto	Majątku gospodarstw domowych
Polska	4,3	3,9	4,7	7,2
Minimalnie w UE	3,3	2,9	2,1	4,3
Maksymalnie w UE	6,7	5,4	4,7	53,5
Średnio w UE	4,8	3,8	3,5	16,3

Uwaga: Źródło danych i sposób pomiaru nierówności podane są w tekście.